

Ing. Jindřich Fialka

náměstek pro řízení sekce zemědělství a
potravinářství

Ministerstvo zemědělství ČR

Těšnov 17

110 00 Praha 1

v Praze dne 16. prosince 2020

Vážený pane náměstku,

stejně jako my, tak i jistě Vy vnímáte, že situace na trhu se zemědělskými komoditami je v letošním roce značně problematická. Jedním z nejvíce zasažených odvětví v oblasti živočišných komodit je hovězí maso. Přitom chov skotu a výroba hovězího masa patřila ještě nedávno mezi ty méně ohrožené. To již bohužel neplatí a ani vyhlídky do budoucna nejsou příliš optimistické.

Exporty zástavového a jatečného skotu, na nichž je z velké části postaven obchod s masnými (ale i kombinovanými) plemeny se prudce propadly, u méně intenzivních masných plemen pak velmi výrazně. Totéž platí i pro odbyt do segmentu HORECA silně postiženého provozními omezeními v důsledku vládních opatření k zamezení šíření epidemie COVID-19. Nezanedbatelnou roli sehrává rovněž kauza „Kazachstán“, která významně poškodila pověst českých chovatelů. Tento trh byl sice před pár dny znovu otevřen, přesto však vlivem specifických obchodních podmínek v regionu nebude snadné znovu získat důvěru tamních zemědělců, což se projeví i při snaze o pronikání na trhy sousedních zemí. Chovatelé na sníženou poptávku a nízké výkupní ceny reagují omezením prodeje s nadějí, že se trh zotaví a ceny se alespoň přiblíží rentabilním hodnotám. Tuto situaci potvrzují rovněž aktuální statistiky. Meziročně došlo k nárůstu stavu chovaného skotu – zejména býků – tedy kategorie určené na porážku. Reálně tak hrozí, že nadbytečná zvířata v průběhu příštího roku po dosažení porážkové hmotnosti způsobí výrazný přetlak v nabídce, která zásadně negativním způsobem ovlivní trh s hovězím masem, což může vést k jeho kolapsu.

Rádi bychom na tento problém v předstihu upozornili a vyzvali ministerstvo zemědělství ve spolupráci s nevládními organizacemi a odbornými svazy k dlouhodobému koncepčnímu řešení. Reálně totiž hrozí, že celkové stavy skotu budou v budoucnu nadále klesat. Bez jakýchkoliv pochyb je jasné, že nedojde ke skokovému růstu spotřeby hovězího masa v ČR a bohužel se nedá ani očekávat pokles dovozu hovězího do ČR, které by bylo nahrazeno tuzemským masem. Možné rezervy spatřujeme především v proexportní politice zaměřené

na hovězí maso a u zpracovatelů v možnostech vývozu zpracovaného masa na perspektivní trhy. Zcela v souladu je pak poptávka po úpravě legislativy týkající se označování hovězího masa, která by dala preference na jednoznačně dohledatelné maso označené ušním číslem zvířete.

Dlouhodobě se snažíme vrcholné zástupce MZe, SVS a agrární diplomaty přesvědčit ke spolupráci s dalšími ministerstvy a úřady vedoucí k větší aktivitě v oblasti uzavírání mezinárodních dohod pro obchod s hovězím masem se třetími zeměmi (zejména na východ a jih od nás, případně s asijskými státy). Mnohé evropské státy, z hlediska objemu a kvality výroby hovězího masa často i s nižší chovatelskou tradicí a horší nákazovou situací než je ČR, mají tyto obchodní dohody vyjednané a na trhy třetích zemí své maso úspěšně už léta dodávají nebo mají vyjednané podmínky pro jeho vývoz. Česká republika v této oblasti značně zaostává. Domníváme se, že se v tomto ohledu nelze spoléhat na aktivitu orgánů EU, protože pokud budou situaci vůbec řešit, tak zejména ve smyslu zabezpečení odbytu západních zemí na východ a tím pádem i k nám. Žádáme proto MZe a další státní instituce, aby v této oblasti zvýšilo své úsilí a pokusilo se ve spolupráci se zpracovateli vytvořit koncept, který by umožnil vyvážit zpracované hovězího maso po kterém je zejména v jižních a východních zemích, vč. asijských, stoupající poptávka. K uvedenému názoru nás vede i sílící tlak na omezení dálkových transportů živého skotu, které se i přes vysoký standard v dopravě stávají stále častějším terčem kritiky.

Považujeme za vhodné zmínit, že vnímáme velmi pozitivně snahy ministerstva zemědělství o podporu výroby hovězího masa a chovu krav bez tržní produkce mléka. Pokud však nebude následovat zpracování a odbyt, tak tato podpora nebude dostatečně využívána, neboť nemůže kompenzovat ztráty propadu výkupních cen a stane se jen dílčím řešením celého systému produkce hovězího masa. Vážený pane náměstků, domníváme se, že musíme společně hledat i jiné, zejména tržní nástroje, které by umožnily stabilizovat a dále rozvíjet současný stav a podpořily chovatele/zpracovatele skotu/hovězího masa, kteří jsou základním pilířem českého zemědělství. Pokud tento čas promarníme, bude už na nápravu pozdě a dojde k těžko napravitelným dlouhodobým škodám.

Ing. Václav Jungwirth, předseda Českého svazu chovatelů masného skotu

Ing. Jan Doležal, prezident Agrární komory ČR

Ing. Martin Pýcha, předseda Zemědělského svazu ČR

Mgr., Ing. Jaroslav Šebek, předseda Asociace soukromého zemědělství ČR

Ing. Milan Boleslav, předseda Svazu marginálních oblastí

Ing. František Winter, předseda Českomoravského svazu zemědělských podnikatelů

Ing. David Brož, prezident Společnosti mladých agrárníků České republiky

Ing. Zdeněk Perlinger, předseda PRO-BIO – Svaz ekologických zemědělců

Kopie:

- *Ing. Jiří Šír, náměstek pro řízení sekce EU a zahraničních vztahů MZe*